

'Euthanasie ook voor mensen met verstandelijke handicap'

BRUSSEL

De Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging vindt dat mensen met een verstandelijke handicap ook euthanasie moeten kunnen krijgen als zij ondraaglijk lijden. Niet iedereen is het daarmee eens.

NATHALIE CARPENTIER

Als de huidige euthanasiewet zou worden uitgebreid naar minderjarigen, is de situatie volgens HVV-directeur Jacinta De Roeck voor een belangrijke groep nog steeds niet geregeld: de verlengd verklaarde minderjarigen. "Denk aan veertigers die geboren worden met een ernstige verstandelijke beperking. Zij kunnen fysiek meerderjarig zijn, maar de mentale capaciteiten hebben van een kind. Zij kregen vaak het statuut verlengd verklaard minderjarige omdat zij bijvoorbeeld hun goederen niet kunnen beheren."

Ook zij kunnen kanker of andere ernstige aandoeningen krijgen. "Van begeleiders hoor ik dat sommigen bij ondraaglijk lijden ook naar euthanasie vragen. Door dat statuut gelden ze als handelingsonbekwaam waardoor euthanasie niet mogelijk is, maar sommigen hebben wel degelijk de maturiteit om over hun eigen levenseinde te oordelen. Zij mogen niet uitgesloten worden van het zelfbeschikkingsrecht over leven en dood."

Professor medische ethiek Herman Nys (KU Leuven) ziet geen probleem. "Als iemand met een verstandelijke beperking matuur genoeg is en dat statuut van verlengd verklaard minderjarige te lichtzinnig heeft gekregen, kan hij aan de rechter vragen dat op te heffen. Dan is euthanasie wel mogelijk, als de artsen de aanvraag geldig vinden."

Een te eenvoudige voorstelling, reageert De Roeck. "Als je van iemand met een verstandelijke beperking verlangt dat hij zelf een juridische zaak start om dat statuut op te heffen, verlang je wel heel veel

van zo iemand."

Etienne Vermeersch (UGent), ook voorstander, ziet nog problemen. "Het zelfbeschikkingsrecht mag geen juridische kwestie worden of afhangen van één rechter die noch de persoon noch de euthanasieproblematiek goed kent. Bovendien moet het maatschappelijke debat hierover gevoerd worden."

Professor biomedische ethiek Paul Schotsmans (KU Leuven) is om twee redenen tegen. "We moeten eerst werk maken van de uitbreiding van de wet naar minderjarigen en mensen met dementie. Daar zijn de geesten rijp voor. Bovendien komt dit erop neer dat een derde partij beslissingsrecht zou hebben over het levenseinde van handelingsonbekwamen. Dat is voor mij een brug te ver."